

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Alicja Kapcia

www.oskko.edu.pl/konferencjaoskko2015/

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Dlaczego praca zespołowa?

1. Zespoły są wszędzie: w organizacjach, w klasach szkolnych, w grupach szkoleniowych;
2. Grupa zapewnia swoim członkom poczucie bezpieczeństwa, wsparcie, poszerzanie pola twórczości;
3. Ludziom potrzebna jest grupa, chcą czuć przynależność, mają potrzebę uznania, poczucia własnej godności;
4. Przepisy prawa oświatowego:
 - a) Wymagania państwa wobec szkół;
 - b) Ramowe statuty szkół;
5. Umiejętność pracy zespołowej jest jedną z kompetencji kluczowych.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Wymagania Państwa

Rozporządzenie MEN z dnia 10 maja 2013 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego

7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych	Nauczyciele, w tym nauczyciele pracujący w jednym oddziale, współpracują ze sobą w planowaniu, organizowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych (planowanie, organizacja, realizacja, analiza i doskonalenie) następuje w wyniku ustaleń między nauczycielami.	Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy, doskonalą metody i formy współpracy. Nauczyciele pomagają sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.
--	---	--

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 21 maja 2001 r.

w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

zał. 2 § 14.

1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest w szczególności ustalenie zestawu programów nauczania dla danego oddziału oraz jego modyfikowanie w miarę potrzeb.
2. Dyrektor szkoły może tworzyć zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe lub inne zespoły problemowo-zadaniowe. Pracą zespołu kieruje przewodniczący powoływany przez dyrektora szkoły, na wniosek zespołu.

Umiejętności kluczowe w podstawie programowej

- czytanie – rozumiane zarówno jako prosta czynność oraz jako umiejętność rozumienia, wykorzystania i przetwarzania tekstów (...);
- myślenie matematyczne – umiejętność korzystania z podstawowych narzędzi matematycznych w życiu codziennym oraz prowadzenia elementarnych rozumowań matematycznych;
- myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa;
- umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i obcym, zarówno w mowie, jak i w piśmie;
- umiejętność komunikowania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, wyszukiwanie i korzystanie z informacji;
- umiejętność uczenia się, jako sposobu zaspokajania naturalnej ciekawości świata i przygotowania do dalszej edukacji;
- **umiejętność pracy zespołowej.**

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Kiedy grupa staje się zespołem?

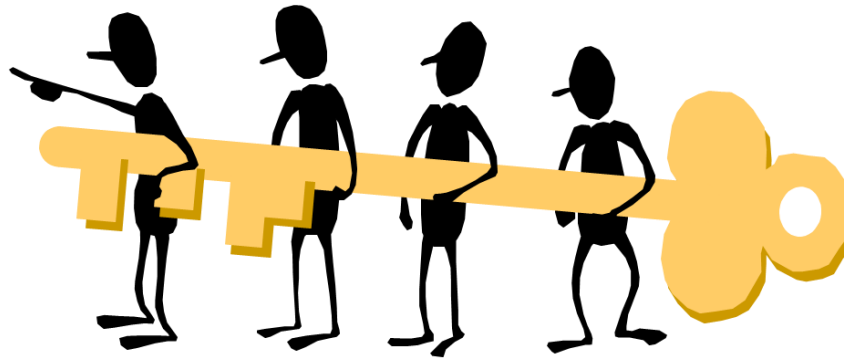
Grupa vs zespół

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Zespół

Zespół to mała liczba osób
o uzupełniających się umiejętnościach,
mających wspólny cel,
system norm, wartości i podejście,
za które wszyscy czują się odpowiedzialni.

Materiał zaczerpnięto z zasobów szkoleniowych projektu „Szkoła współpracy”

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

W zespole

Wspólny CEL wyznacza kierunek pracy i nadaje sens działalności.

NORMY określają sposoby i warunki działania członków zespołu.

WARTOŚCI pozwalają koncentrować się na rzeczach ważnych, a pomijać nieistotne.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

W grupie

Cele nie są specyficzne i konkretne, a wartości nie są wypracowywane przez jej członków lecz przyjmowane z otoczenia.

Ludzie przebywają wtedy obok siebie ale nie współpracują i nie potrafią w pełni wykorzystać możliwości płynących z bycia razem.

Rozprasza to potencjał energii i uniemożliwia orientację na zadanie.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Praca zespołowa

**to świadomość ogółu możliwości
poszczególnych członków zespołu,
znajomość, akceptacja i poczucie
własności celów przewidzianych do
osiągnięcia, doskonała znajomość
własnych kompetencji
i dynamiczna akceptacja ról pełnionych
w zespole.**

Zalety pracy zespołowej

Korzyści:

- bogactwo wiedzy i doświadczeń,
- wspólny cel,
- sprzyjająca atmosfera,
- poczucie akceptacji każdego członka zespołu,
- wykorzystanie możliwości poszczególnych członków zespołu,
- efekt synergii
- ...

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Efekt synergii

Efekt zorganizowanej pracy zespołowej,
który jest wyższy niż suma efektów
działań indywidualnych.

$$2 + 2 = 5 ?$$

Wespół, w zespół, by moc swą móc wzmóc...

/Kabaret Starszych Panów/

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Wady

- zabijanie indywidualizmu,
- „zgniły” kompromis,
- konformizm,
- dodatkowa formalizacja,
- konieczność solidarności z zespołem mimo odmiennego zdania,
- ...

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Od czego zależy sukces zespołu?

- Od umiejętności każdego uczestnika.
- Od umiejętności użycia indywidualnych talentów we wspólnej pracy.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Efektywny zespół

Uczestnicy muszą:

- Zachęcać kolegów do aktywności, zachowywać się w sposób przyjazny, chwalić pomysły, akceptować je;
- Harmonizować, czyli godzić różne punkty widzenia;
- Wprowadzać klimat otwartości i szczerości;
- Określać standardy i warunki pracy zespołowej oraz zasady etyki;
- Podążać za grupą, akceptować i realizować wspólnie wypracowane rozwiązania;
- Zmniejszać napięcie i występować negatywnych uczuć, wprowadzać poczucie humoru, łagodzić obyczaje;
- Umieć rozwiązywać konflikty.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Efektywny zespół

Pięć czynników decydujących o efektywności pracy zespołowej:

1. Zaufanie
2. Otwartość na konflikt
3. Zaangażowanie
4. Odpowiedzialność
5. Dbłość o wynik

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Etapy rozwoju zespołu

Formowanie

Ścieranie się

Normowanie

Działanie

Etapy rozwoju zespołu

1. FORMOWANIE – dominuje niepokój, zależność od przywódcy, testowanie sytuacji i zadania oraz akceptowanego sposobu zachowania.
2. ŚCIERANIE SIĘ – dominuje atmosfera konfliktu, emocjonalnego oporu wobec wymagań, jakie stawia przed pracownikami zadanie. Pojawia się opór wobec przywódcy, czasami nawet bunt.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Etapy rozwoju zespołu

3. **NORMOWANIE** – kształtuje się spójność zespołu, pojawiają się normy, poglądy są jawnie głoszone, członkowie zespołu wspierają się i współpracują ze sobą, zaczyna ich łączyć poczucie tożsamości.
4. **DZIAŁANIE** – problemy interpersonalne zostały rozwiązane, przyjęte funkcje okazują się elastyczne, a przy tym praktyczne, pojawiają się konstruktywne próby ukończenia zadania, członkowie zespołu dysponują energią niezbędną do efektywnej pracy.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Zespół jest skuteczny wtedy,
gdy jego członkowie:

- Popierają różnorodność;
- Popierają kreatywność;
- Umieją korygować działania własne i działania zespołu;
- Podejmują decyzje opierając się na porozumieniu;
- Wspólnie kierują zespołem.

Za Kossowska M., Sołtysińska I. „Budowanie zespołów” Warszawa, Volters Kluwer.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Zachowania

SPRZYJAJĄCE PRACY ZESPOŁU - KONSTRUKTYWNE	ZAKŁÓCAJĄCE PRACĘ ZESPOŁU - DESTRUKTYWNE
<ul style="list-style-type: none">• Proponowanie rozwiązań• Rozwijanie pomysłów• Sprawdzanie zrozumienia• Podsumowywanie• Poszukiwanie informacji• Udzielanie informacji• Świadome włączanie osób do dyskusji• Koordynowanie	<ul style="list-style-type: none">• Krytyka cudzych pomysłów• Tłumienie pomysłów• Przerywanie innym• Nieśłuchanie innych• Dominowanie w dyskusji• Atakowanie• Obrona swego stanowiska za wszelką cenę• Lansowanie siebie• Zachowania agresywne• Współzawodnictwo• Zabieganie o współczucie lub poparcie• Szukanie uznania• Wycofywanie się.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Role w zespole

Ważne czy jest ktoś, kto:

- Przewodzi?
- Ciągnie pracę?
- Pyta o informacje potrzebne w pracy?
- Wspiera członków zespołu, łagodzi konflikty?
- Wymyśla rozwiązania?
- Ocenia pomysły?
- Przekłada pomysły na konkretne rozwiązania?
- Pilnuje porządku w pracy?
- Odgrywa inne role?

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Formy pracy zespołowej w szkole

- Zespół nauczycieli prowadzących zajęcia w jednym oddziale;
- Zespół przedmiotowy;
- Zespół wychowawców;
- Zespoły zadaniowe;
- Zespoły problemowe.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Przykładowe zadania

- a. wspólne opracowanie szczegółowych kryteriów oceniania uczniów oraz sposobów badania wyników nauczania,
- b. zorganizowanie współpracy nauczycieli dla uzgodnienia sposobów realizacji programów nauczania, korelowanie treści nauczania przedmiotów pokrewnych, a także uzgadniania decyzji w sprawie wyboru programów nauczania i podręczników szkolnych,
- c. dostosowanie przedmiotowych programów i planów pracy do standardów egzaminacyjnych
- d. wypracowanie stanowisk i uzgodnień do pracy z rodzicami uczniów,
- e. opracowywanie wniosków usprawniających pracę szkoły,
- f. wymianę doświadczeń pedagogicznych (lekcje otwarte, opracowanie i prezentacja ciekawych planów pracy itp.)

Rola dyrektora

- Uzgadnianie wartości i celów;
- Uwzględnianie celów indywidualnych;
- Dobra komunikacja;
- Przepływ informacji;
- Jasne zasady.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Budowanie zespołu – rola dyrektora

1. Określ cele;
2. Określ zasoby;
3. Określ sposoby pracy zespołu;
4. Określ sposoby motywowania;
5. Określ sposoby oceny pracy;
6. Określ skład zespołu;
7. Wybierz lidera.

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Zasady pracy zespołu

- Częstotliwość spotkań;
- Wspólne planowanie pracy;
- Wyznaczanie ról, podział zadań;
- Monitorowanie wykonywania zadań i ich modyfikowanie w zależności od potrzeb;
- Wspólne pokonywanie trudności;
- Ocena efektów.

Jak dojść do porozumienia?

1. Zadbajcie o to, by każdy był i czuł się słuchany.
2. Nie organizujcie głosowania – waszym celem jest dopóty omawiać problem, dopóki nie osiągniecie porozumienia, które każdy będzie mógł poprzeć.
3. Porozumienie nie musi oznaczać, że w pełni się zgadzacie, ale że zostaliście wysłuchani i poprzeć decyzję zespołu.
4. Nie poddawajcie się tylko po to, by osiągnąć porozumienie – konflikt i różnice zdań powinny być uważane za coś dobrego.
5. Bądźcie otwarci. Starajcie się znaleźć twórcze rozwiązanie.
6. Zadawajcie pytania, a zanim podejmiecie decyzję, upewnijcie się, że rozumiecie poglądy wszystkich członków zespołu.

Za: Kossowska M, Softysińska I, (211). Budowanie zespołów. Warszawa: Wolters Kluwer

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

O czym jeszcze warto porozmawiać?

- ZARZĄDZANIE CZASEM
- MOTYWOWANIE ZESPOŁU
- ZARZĄDZANIE STRESEM
- KONFLIKTY
- KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA
- ASERTYWNOŚĆ

PRACA ZESPOŁOWA, BUDOWANIE ZESPOŁÓW NAUCZYCIELSKICH.

Świętowanie sukcesu

Dziękuję za uwagę

alicja.kapcia@oskko.edu.pl

Tę i inne prezentacje – materiały konferencyjne XII Konferencji OSKKO - można znaleźć na stronie:

www.oskko.edu.pl/konferencjaoskko2015 w zakładce: *materiały do pobrania*.